

Maailman Tapahtumat Kuukauden Ajalla

MAAILMA on laaja ja sen elämässä tapahtumain sarja on keskeytymättömän. Jokainen tapaus on seurausta edellä kulkeneista ja jokainen myöskin vuorollaan työntää esille uusia tapahtumia, vaikuttaen niiden syinä.

Mitkä ovat tärkeimpiä tapahtumia?

Sitä ei useinkaan inhimillinen havaintoja arvostelukyky kykene tarkalleen määrittelemään. Usein aluksi vähäpätöiseltä näyttävä saattaa muodostua suureksi ja merkitykselliseksi; usein taas suurina pidetyt tapaukset kutistuvat tuloksiltaan mitättömiksi. Tarkkaa ja varmaa mittapuuta tapahtumain tärkeydelle tuskin voidaan löytää, eikä sitä tässäkään yritetä esittää. Tarkoituksemme on vain kiinnittää lukijain huomiota muutamiin tapauksiin viime kuukauden ajalta; sellaisiin tapauksiin jotka ovat kyenneet yleistä huomiota puoleensa vetämään ja joilla ainakin näyttää olevan merkitystä ihmiselämän kohtaloissa. Niitäkin löytyisi paljon enemmän kuin mitä tässä on tilaisuutta käsitellä.

Hallituksen vaihdos Cubassa.

Cubassa tapahtunutta poliittisen hallituksen vaihdosta ei tässä siksi oteta ensimmäisenä asiana esille että käsittäisimme sen tärkeimmäksi kuukauden tapahtumista; pikemminkin siksi että se on saanut huomiota puoleensa. Käsittäen sen seikan, että Cuban vallankumous oli pääasiallisesti poliittinen, käsitämme myöskin samalla sen että mitään perusteellisia muutoksia ei se aikaansaanut niissä taloudellisissa suhteissa joiden alaisina sen maan väestö elää ja toimii.

Vanhemmat lukijoistamme muistavat ehkä että Meksikossa kolmattakymmentä vuotta sitten kukistui diktaattori Diazin valta. Cuban kukistuneen hirmuhallituksen hallinto oli laadultaan hyvin paljon saman-

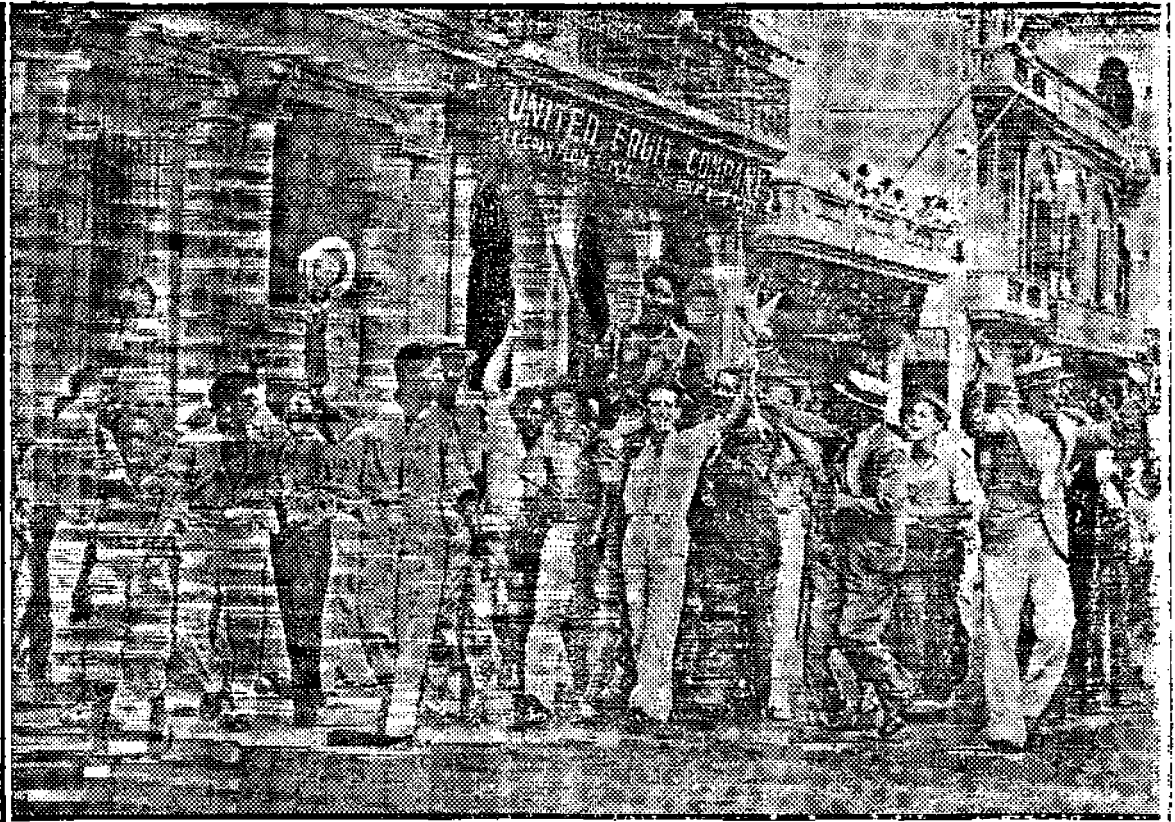
laatuista kuin oli Diazin, joskaan ei se kestänyt niin pitkää aikaa.

Kumpikin näistä diktaattoreista oli tullut asemaansa nimellisesti kansan valitsemana, kansanvaltaisten menetelmien mukaisesti. Siitä huolimatta heistä kehittyi itsevaltiaita ja hirmuhallitsijoita — ja se tapahtui ilman että ulkopuolinen maailma olisi havainnut mitään erikoista hallitusjärjestelmän muutosta tapahtuneen näissä maissa.

Monessa suhteessa samanlainen oli myöskin se kapinallike joka nämä diktaattorit kukisti. Ja luultavasti samaa yleislatua tulevat tapahtumat seuraamaan Cubassa kuin ne seurasivat Diazin kukistumisen jälkeen Meksikossa.

Machadon hallituksella oli kaksi varsin merkittävää tukea vallassa pysymiselleen. Yksi niistä oli yhdysvaltalainen suurkapitalismi. Toinen oli hänen kehittämiensä valtiollinen salapoliisilaitos, Porra. Asiallisesti ei se ollut salapoliisilaitos sanan varsinaisessa merkityksessä; se oli hallituksen valtuuksilla ja turvaamana toimiva virallinen terrorijoukkue, jonka ensimmäisenä tehtävänä oli etsiä ylös ja tuhota ne jotka uhkasivat diktaattorin valta-asemaa. Se toimi aikansa tehoisasti. Mutta mitä tehoisammin se tehtävänsä suoritti, sitä vihatummaksi se myöskin itsensä teki. Siihen kohdistuvaa väestön vihaa osoittivat ne kumouksen jälkeiset kostotoimenpiteet joita on käytetty näitä verihurtia tuhottaessa.

Yhdysvaltalainen kapitalismi taas antoi tukeaan Machadolle niin kauan kuin se näki voivansa häntä käyttää välineenään Cuban työläisiä riistäessään. Mutta kun tilanne kehittyi sellaiseksi että tämä väline ei enään kyennyt väestöä kurissa ja alistettuna pitämään, käsitti amerikalainen kapitalismi että Machado oli tullut sillekin hyö-

Machadon hurttapäällikön tappajaa kannetaan riemukulussa Havanan kaduilla.

dyttömäksi. Siksi ei tämän kapitalistiluokan hallitus sanottavammin sekaantunut Cuban tapahtumiin palvelijaansa puolustaakseen. "Mauri oli tehnyt tehtävänsä ja mauri sai mennä," sillä liian valtavat voimat olivat nousseet häntä vastaan. Amerikalaiset kapitalistit käsittävät että niin kauan kuin työväenluokka ei välittömästi ole Cuban yhteiskuntatalouden määrääjänä, on aina tilaisuus löytää uusia ja käyttökelpoisia välineitä. Heidän etunsa ovat Cubassa edelleen turvatut, samoin kuin ne olivat Meksikossa Diazin kukistumisen jälkeen.

Varsinaisessa kapinallikkeessa Machadon vastaan yhti useita ja erilaisia pyrkimyksiä omaavia ryhmiä. Vielä ei niiden kesken ole kehittynyt erittäin jyrkästi eroavia pyrkimyksiä eri suuntiin. Merkkejä sellaisesta jo kuitenkin on ollut havaittavissa. Cuban kotimainen omistajaluokka pyrkii ajamaan etujaan. Poliittisia kumouksellisia, useampaa eri väriä, lienee mukana. Ammatillisesti järjestynyt työväestö on yhtenä

tekijänä. Ja myöskin syndikalistisen katsomuksen ja sen mukaiset pyrkimykset omaavaa työväestöä on huomattava määrä. Se kävi äskettäin ilmi eräästä uutisestakin; siinä nimittäin mainittiin tämän ryhmän tahtovan rakentaa uuden hallituksen syndikaatteihin järjestyneelle työväestölle perustuvaksi.

Entisestä hirmuhallituksesta vapautuminen on siinä määrin tyydyttänyt jokaista kapinallikkeessa ollutta ryhmää, että yhteentörmäyksiä eri suuntien kesken ei vielä ole tapahtunut. Odotetaan siksi kunnes nähdään mitä uusi hallitus ryhtyy tekemään. Sillä ajalla uusi hallitus taas kykenee jo siinä määrin lujittamaan asemaansa että se, eri ryhmiä toinen toistaan vastaan käyttäen, voi vähäisemmät liikehtimiset tukahduttaa. Sillä sehan joka tapauksessa on hallituksen ensimmäinen tehtävä.

Väestö tulee ehkä saamaan aluksi vissejä oikeuksia ja vapauksia joita sillä ei entisen tyrannihallituksen aikana ollut. Mutta työtätekevän luokan elämänehdot jäävät

entiselleen, sillä mitään merkitsevää muutosta ei kumousliike toimeenpannut luokkayhteiskunnan taloudellisissa suhteissa.

Teollisuuksien "koodittaminen"

Tämän maan väestön miellä viimeisen kuukauden aikana on enemmän kiinnostanut teollisuuskoodien laatiminen ja käytäntöön soveltaminen. Oluen myynnin laillistuttamisen jälkeen on se ollut "se suuri asia" — paitsi niille joiden huomio ei kesän aikana jaksaa irtaantua pesäpallopelistä vaikka olisi tuli nurkassa.

Aikaisemmin on tässä julkaisussa jo käsitelty sitä puolta asiasta, että todellinen lainlaadinta talouselämää varten on tämän toimenpiteen kautta siirtynyt teollisuuksien omistajain järjestöille. Nyt meillä on jo esimerkkejä siitäkin miten tehoisaa se on, verrattuna poliittiseen lainlaadintaan. Kansallinen teollisuuden elvytyslaki nimittäin laadittiin poliittisessa lainlaatikunnassa, Yhdysvaltain kongressissa. Sen asettamien puitteiden sisällä piti sitten tapahtuman teollisuusallolisten lakien laadinta omistajain järjestöissä.

Visseissä tapauksissa ovat nämä joutuneet keskenään ristiriitaan. Koodit eli teollisuusalloliset lait eivät ole ottaneet pysyäkseen yleisen elvytyslain puitteissa. Mitä silloin tapahtuu? Siitä on nyt jo esitettävänä muutamia varsin selviä esimerkkejä.

Yksi niistä on terästeollisuudesta ja koskee työläisiä välittömästi. Kongressin laatima laki edellyttää — ainakin sen henki, jos ei kirjain — että työ- ja palkkaehdoista kullakin teollisuusallalla on sovittava omistajain järjestön ja työläisten järjestön kesken. Ja työläisten järjestöillä tarkoitetaan järjestöjä jotka ovat työläisten itsensä perustamia ja ylläpitämiä, eikä työnantajain. Terästeollisuuden omistajat eivät sellaisesta ajatuksesta pitäneet. He olivat tottuneet kohtaamaan työläisiä järjestymättöminä yksilöinä. Jos nyt piti heitä kohdata järjestettynä joukkona, tahtoivat he tämän järjestämisen itse toimittaa. Ryhdyttiin perustamaan yhtiönunioita. Niitä varten oli terästuotannon koodiin laadittu erikoinen osansa.

Vaikeasti käännettävä ihmisyyöjä.

Hallituksen, jonka tehtävänä on huolehtia kongressin laatiman lain toimeenpanosta, taholta vaadittiin poistamaan yhtiönunionismi koodista. Teräsherrat suostuivat sen näennäisesti poistamaan, mutta samalla antoivat tietää että sittenkin he tulevat yhtiönunioiden kautta käsittelemään työläisiään ja määrittelemään työehtoja, jos ne kerran järjestöjen kautta on määriteltävä. Poliittinen hallinto havaitsi olevansa tukalassa asemassa. Lähtikö se nyt taivuttamaan pakkokeinoilla omistajia noudattamaan poliittisesti ladittua lakia? Ei lähtenyt. Sen sijaan se rupesi uudelleen tutkimaan elvytyslakia ja löysi kuin löysikin sille tulkinnan joka oikeuttaa juuri sen mitä teräsherrat vaativat, nimittäin yhtiönunionismin. Teräsinstituutissa laadittu taloudellinen laki yllitti poliittisen lainlaatikunnan säätämän lain.

Toinen yhtä selvä esimerkki samasta suhteesta saatiin aivan äsken automobiili-teollisuudesta. Sen teollisuusalan omistajat olivat päättäneet kieltäytyä jyrkästi olemasta missään tekemisissä minkäänlaisten työ-